



**Voor een
wendbaar,
weerbaar en
wederkerig
voedselsysteem**

Samenvatting

Strategisch plan

2026-2030

**SAMEN TEGEN
VOEDSELVERSPIJLING**

SAMENVATTING

Samen Tegen Voedselverspilling werd in 2018 opgericht als dé nationale beweging waar belangrijke initiatieven, expertise en krachten samenkomen en worden versneld voor een verspillingsvrij Nederland zonder voedselverlies.

Missie

Samen maken we Nederland één van de eerste landen ter wereld die voedselverlies en -verspilling in 2030 met 50% weet terug te brengen. Daarmee lopen we voorop bij het realiseren van Sustainable Development Goal 12.3 en dragen we bij aan een wendbaar, weerbaar en wederkerig voedselsysteem.



Wendbaar: een voedselsysteem dat snel kan inspelen op veranderende omstandigheden, zoals fluctuaties in grondstoffen, marktontwikkelingen, wet- en regelgeving of klimaatverandering.



Weerbaar: een robuust voedselsysteem dat veerkrachtig en duurzaam is en zichzelf kan herstellen en daarmee continuïteit kan waarborgen.



Wederkerig: een voedselsysteem waarin samenwerking en gedeelde waarde centraal staan. Alle ketenpartners -van producent tot consument- profiteren van efficiënte grondstofbenutting.

Visie

Samen Tegen Voedselverspilling gaat uit van de kracht van een gezamenlijke, systemische aanpak: van producent tot consument. Daarom bouwen we met een breed netwerk van bedrijven in de hele keten, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden aan een verandering van het hele systeem.

Rol

Samen Tegen Voedselverspilling is de katalysator van de verandering naar een voedselsysteem zonder verspilling, waarin grondstoffen efficiënt en effectief worden benut. We inspireren, activeren en verbinden ondernemers, bedrijven, overheden en consumenten. We stimuleren bedrijven en organisaties tot deelname aan programma's en doelgerichte coalities en belonen voorlopers door best practices en innovatieve oplossingen een platform te bieden. Altijd met een positieve boodschap naar publiek én privaat.

Reikwijdte definitie

Waar we in dit plan spreken over voedselverspilling, doelen we op de volledige uitdaging:

- Reduceren van zowel voedselverliezen als voedselverspilling.
- Structureel verbeteren van grondstofbenutting.

Aanpak

Een systeem verandert niet door aan één knop te draaien. Daarom werken we vanuit vier onderling verbonden actielijnen. Deze vier pijlers vormen samen onze inmiddels bewezen werkwijze:



Monitoring

Meten en volgen van verspilling en de impact op het voedselsysteem.



Keteninnovatie

Samen nieuwe oplossingen ontwikkelen en implementeren.



Consumentenactivatie

Bewustwording, gedragsverandering en aanpassen van de voedselomgeving.



Verandering van spelregels

Beleid en randvoorwaarden verbeteren tot een optimaal speelveld.

Figuur 1: De vier samenhangende actielijnen van Samen Tegen Voedselverspilling.



Resultaten tot nu toe

Sinds 2018 is er veel bereikt:

- Een uniek netwerk van meer dan **100 stakeholders**, waarvan 80% uit het bedrijfsleven.
- Dankzij de gezamenlijke aanpak daalde voedselverspilling in Nederland **gemiddeld met 20%**.
- **23% minder** verspilling bij consumenten (2022) en **35% minder** bij supermarkten (2024).
- Dat is **jaarlijks 200.000 ton minder** verspilld voedsel door consumenten en supermarkten, goed voor een waarde van ca. **€900 miljoen**.

Kernwaarden

Onze externe waarden: onafhankelijk, samen, impact en faciliterend.

Onze interne waarden: integriteit, respect, samenwerking en betekenis.

Naar de volgende fase, 2026-2030

We kunnen trots zijn op wat er samen met onze stakeholders is bereikt. De komende jaren staan in het teken van drie bewegingen:



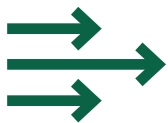
Verbreden

Focus op de hele keten, inclusief de primaire sector, via sector- en ketencoalities. Cruciaal om voedselverlies en -verspilling structureel en bij de bron aan te pakken.



Versnellen

Meer impact in de komende vijf jaar om ons einddoel te halen.



Uitbouwen

Versterken wat werkt, zoals coalities en clusters, monitoring en campagnes.



Strategische doelen

Ons einddoel is maximaal 1 miljard kilo voedselverspilling in 2030: 50% minder dan in 2018. Dat levert een reductie van uitstoot van broeikasgassen op van ca. 3 Mton t.o.v. 2018 ¹.

Doel per jaar	2026	2027	2028	2029	2030
Voedselverspilling (kton)	1.500	1.400	1.300	1.150	1.000
Lagere CO2-uitstoot (kton)	1.500	1.800	2.100	2.550	3.000

Operationele doelen

Voor het behalen van deze strategische doelen hebben we meer stakeholders en partners in meer samenwerkingsverbanden en uitbreiding van sectormonitoring nodig. Door steeds fijnmaziger te monitoren, samen coalities te bouwen en consumenten en bedrijven te activeren, zetten we die structurele verandering van het voedselsysteem verder in gang.

Doel per jaar	2026	2027	2028	2029	2030
Stakeholders	110	135	160	185	210
Coalities	6	7	8	9	10
Partners Verspillingsvrij Campagne	250	270	290	310	330
Sectoren monitoring	10	12	14	16	18
Partners monitoring	120	155	200	260	320
Partners internationaal	5	7	10	13	15

¹ Bos-Brouwers, et al, *Climate footprint of food waste in the Netherlands*, Report Wageningen Food & Biobased Research; No. 2571, 2024.

Toelichting per operationeel doel

Ecosysteem & Stakeholders

We willen met gemiddeld 25 stakeholders per jaar groeien en daarbij een gezonde balans behouden tussen verschillende sectoren en schakels in de keten. Om onze keten brede aanpak te versterken hebben we speciale aandacht voor uitbreiding in de levensmiddelenindustrie, foodservice en de primaire sector.

Coalities Innovatie in de Voedselketen *(actielijnen 2 en 4)*

Op dit moment faciliteren we zes clusters/coalities:

- 1) Reststromen Circulaire Dierlijke Eiwitketens (met daarbinnen een innovatiecluster en een coalitie met corporate bedrijven)
- 2) Cluster Brood & Banket
- 3) Foodservice-cluster
- 4) Coalitie Houdbaarheid
- 5) Food2Food-cluster
- 6) Koplopergroep Verspillingsvrije Gemeenten

Doorgroeien naar tien coalities in 2030 doen we door:

- elk jaar minimaal één nieuwe multi-stakeholdercoalitie te starten rond een systemisch vraagstuk in de voedselketen. We verkennen nu een Waste Warrior Brigade en Social Food Coalitie;
- samen te werken met partijen die ook interne operationele processen en teamontwikkeling willen verbeteren, waarbij wij coördinator en penvoerder zijn, en de projectfinanciering organiseren;
- jaarlijks minstens één projectvoorstel in te dienen voor het versterken van samenwerking in Europa bij het EU-Single Market Program of andere EU-financieringsinstrumenten.





Partners Verspillingsvrij Campagne *(actielijn 3)*

Het Voedingscentrum heeft de regie op actielijn 3, met directe financiering vanuit het ministerie van LNVN, in samenwerking met Samen Tegen Voedselverspilling.

Groei van het aantal partners met 10% per jaar realiseren we door:

- meer zichtbaarheid en bekendheid te creëren rond consumenten-activiteiten, interventies en de impact hiervan bij onze stakeholders en partners;
- de krachtige formule van de Verspillingsvrije Week versterken en uitbouwen door in te zetten op verandering in de voedselomgeving en een positieve sociale norm.

Monitoring - sectoren en partners *(actielijn 1)*

Momenteel rapporteren 100 bedrijven in tien sectoren jaarlijks hun voortgang, waaronder supermarkten, industriële bakkers, aardappelverwerkers, groente- en fruithandel, slachterijen en vleeswarenindustrie, zoetwaren, vishandel, bedrijfscatering, partycatering en steeds meer hotels en restaurants. Wageningen Research is uitvoerder van de data collectie, analyse en rapportage binnen deze programmaliijn, met directe financiering vanuit het ministerie van LNVN. Samen Tegen Voedselverspilling is mede-afzender en verantwoordelijk voor het uitbreiden en versterken van de rapporterende bedrijven.

De groei naar 320 bedrijven in 18 sectoren bereiken we door:

- elk jaar nieuwe sectoren toe te voegen, zoals zuivel, groenten & fruit snijderijen, primaire producenten en extra foodservice-sectoren;
- per sector de hoogst haalbare tussentijdse doelen vast te stellen richting 2030;
- jaarlijks een update te geven van de stand van zaken in Nederland en per sector, zodat voortgang zichtbaar wordt en jaarlijkse actieplannen kunnen worden aangescherpt.

Partners internationaal (actielijnen 1, 2, 3 en 4)

Internationale samenwerking is een belangrijke sleutel voor verandering van het voedselsysteem in Europa en daarbuiten, en noodzakelijk voor effectieve inzet op verbetering van wet- en regelgeving. We zijn nu verbonden met vijf Europese partners met een vergelijkbare hub-functie of als trekker van een innovatie-ecosysteem op landelijk niveau. Dit willen we uitbouwen van het EU-hub netwerk naar minimaal 15 landenpartners in 2030, met een groei van 2 à 3 partners per jaar.

Door samen te werken met onze Europese peers weten professionals elkaar sneller te vinden en wordt het mogelijk de aanpak van voedselverspilling in hun land te versnellen en de EU-doelstellingen te realiseren. We focussen op consumentenactivatie, monitoring en partnerships voor impact. Daarnaast sluiten we actief aan bij wereldwijde netwerken zoals het Global Food Pact, Consumer Goods Forum, FAO, UNEP, OECD en de Champions 12.3 coalitie.

Om onze doelen binnen de Europese besluitvorming te realiseren, werken we samen met de Europese Commissie, vertegenwoordigers van EU-lidstaten, decentrale overheden en overige stakeholders in Europese projecten en starten nieuwe initiatieven waar nodig.



Heb je een vraag over Samen Tegen Voedselverspilling?
Of wil je weten hoe jouw bedrijf of organisatie kan bijdragen
om voedselverspilling te verminderen? Aarzel niet en neem
contact met ons op. We helpen je graag verder!

Samen Tegen Voedselverspilling

www.samentegenvoedselverspilling.nl
office@samentegenvoedselverspilling.nl
085 - 06 07 181

